Gwary palatynackie

Gwary palatynackie (*Pfälzisch/Pälzisch*) – zespół gwar zachodniofrankijskich języka niemieckiego używany w dolinie Renu w okolicy miast Zweibrücken, Kaiserslautern, Alzey, Wormacja, Mannheim, Heidelberg, Spira, Wörth am Rhein i na granicy z Alzacją (Francja). Język pensylwański wykształcił się na bazie gwar palatynackich używanych przez Niemców, którzy emigrowali do USA w okresie od XVII do XIX w. Przez niektóre organizacje, takie jak np. SIL International, etnolekt ten uważany jest za odrębny od niemieckiego język palatynacki[1].

Etnolekt palatynacki dzieli się na dwa zespoły gwarowe:

- wschodni (Vorderpfälzisch)
- zachodni (Westpfälzisch)

Poniższa tabela przedstawia różnice między językiem standardowym i etnolektem palatynackim w obu odmianach:

Vorderpfälzisch	Westpfälzisch	Język niemiecki	język polski
Mais	Mais	Mäuse	myszy
Lais	Lais	Läuse	wszy
Grumbeer	Grumbeer	Kartoffel	ziemniak
Schnoog(e)	Stechmigg	Mücke	komar
Bääm	Bääm	Bäume	drzewa
Schdää	Schdää	Stein	kamień
soi	sei	sein	jego
unser	unser	unsere	nasz
nit	net	nicht	nie
dowedder	degeje	dagegen	przeciw
Fusch	Fisch	Fisch	ryba
ebbes	ebbes	etwas	coś
Ärwett/Arwett	Arwett	Arbeit	praca
Dor	Dor	Tor	brama
Abbel	Abbel	Apfel	jabłko
Haan	Hann	Haben	mieć

Pälzisch	
Obszar	Niemcy
Liczba mówiących	ok. 1 milion
Pismo/alfabet	łacińskie
Klasyfikacja genetyczna	
▪ Języki indoeuropejskie ▪ Języki germańskie ▪ Języki zachodniogermańskie ▪ język wysokoniemiecki ▪ dialekt reńsko-frankoński ▪ **gwary palatynackie**	
Status oficjalny	
Ethnologue	6a żywy↗
Kody języka	
Kod ISO 639-3↗	pfl
IETF	pfl
Glottolog	pala1330 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/pala1330)
Ethnologue	pfl (https://www.ethnologue.com/language/pfl)
W Wikipedii	
Zobacz też: język, języki świata	
Wikipedia w języku palatynackim	

Ta strona zawiera symbole fonetyczne MAF. Bez właściwego wsparcia renderowania wyświetlane mogą być puste prostokąty lub inne symbole zamiast znaków Unikodu.

Przypisy

1. SIL International (https://iso639-3.sil.org/code/pfl)

Źródło: „https://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=Gwary_palatynackie&oldid=58182251”

Tę stronę ostatnio edytowano 6 gru 2019, 00:27. Tekst udostępniany na licencji Creative Commons: uznanie autorstwa, na tych samych warunkach (http:https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/deed.pl), z możliwością obowiązywania dodatkowych ograniczeń. Zobacz szczegółowe informacje o warunkach korzystania (http:https://foundation.wikimedia.org/wiki/Warunki_korzystania).